

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ХНАУ ім. В.В. Докучаєва

№ 1032 від «27» грудня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про стейкхолдерів освітніх програм
Харківського національного аграрного університету
ім. В.В. Докучаєва

Харків – 2019

ВИЗНАЧЕННЯ

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Зовнішні стейкхолдери:

- держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності ЗВО і основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;
- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- роботодавці (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;
- школярі, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору ЗВО;
- освітні установи різних типів та видів, які розташовані в регіоні дислокації ЗВО;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві.

Внутрішні стейкхолдери:

- різні категорії осіб, що отримують освіту (здобувачі вищої освіти) та їх батьки;
- науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал.

Апріорі стейкхолдерів для:

- *держави* – вигідність якісної освіти полягає у патріотичному вихованні, компетентнісній підготовці громадян та їх толерантності, знятті соціальної напруги, подоланні проблем безробіття;
- *бізнесу* – у формуванні активного споживача на ринку благ та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості;
- *соціуму* як локальної соціальної мережі – у збереженні цінностей мікроцивілізації, досягненні загальної мети без владних відносин;
- *університету* – у збереженні чи розширенні контингенту здобувачі, отже, фінансовій незалежності та високому рейтингу тощо.

Процедура (від лат. *procedo* – просуваюсь, проходжу) означає офіційно встановлений порядок здійснення освітньої діяльності в університеті, послідовність дій стейкхолдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесенні пропозицій для покращення якості вищої освіти в університеті.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм (далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує взаємовідносини між внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, а також учасниками освітнього процесу в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Закону України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-XII;
- Постанов Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти і науки України;
- «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266;
- «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341;
- «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;
- «Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих навчальних закладів освіти», наказ Міністерства освіти і науки України від 15.07.1996 р. № 245;
- «Про затвердження Положення про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти», наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.1996 р. № 191/153;
- Стандарту і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG (2015) і ДСТУ ISO 9001:2009. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України;
- Положення запроваджується в дію наказом ректора університету.

1.3 Діяльність стейкхолдерів поширюється на спеціальність, факультет та кафедри, де безпосередньо відбувається формування освітньої діяльності та освітнього процесу через надання пропозицій щодо освітніх програм.

1.4. Зовнішні стейкхолдери залучаються для проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей з підприємств та установ, де застосовуються інновації в технології, управлінні та економічній діяльності, а здобувачі проходять виробничу практику.

1.5. Вплив стейкхолдерів на якість освітніх програм здійснюється через роботу на факультеті і надання пропозицій щодо їх відповідності нормативним документам з освіти та сучасних позитивних тенденцій у сфері виробництва та економіки до Вченої ради факультету.

1.6. Стейкхолдери рецензують освітні програми спеціальностей в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання із інтегральної та загальноосвітніх компетенцій здобувачів вищої освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Мета стейкхолдерів (груп впливу) полягає у координації діяльності здобувачів вищої освіти, адміністрації та зацікавлених сторін, направленої на удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку зростання показників якості вищої освіти в Університеті.

2.2. Завдання інституції стейкхолдерів (груп впливу):

2.2.1. *Внутрішніх:*

- сформувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;
- сприяти покращенню побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм спеціальностей, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо);
- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи, тощо.

2.2.2. *Зовнішніх:*

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій у виробництві та управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках.

3. НАПРЯМИ ВЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. На інституційному рівні університету стейкхолдери мають право впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в університеті;

- організацію вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів вищої освіти до академічного життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту університету тощо);
- покращення роботи університетських сервісів (деканат, кафедра, об'єднана рада студентського самоврядування, відділ кадрів, інститут міжнародної освіти та підвищення кваліфікації, вчена рада університету (факультету), тощо);
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності.

3.2. На інституційному рівні факультету стейкхолдери мають право впливати на:

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм спеціальностей та їх зміст;
- оцінку якості професорсько-викладацького складу за такими напрямками діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, наукова, навчально-методична та організаційно-виховна робота, міжнародна мобільність;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;
- якість матеріально-технічної бази спеціальності;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи та можливість участі здобувачів вищої освіти у академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо;
- забезпечення справедливості при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрахування здобувачів вищої освіти, переведення їх на бюджетні місця тощо.

3.3. Здобувачі вищої освіти університету мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки.

4. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1. Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності

може здійснюватися:

– через участь в адміністративних структурах на рівні університету та деканату (загальні збори трудового колективу, наглядова та вчена рада університету, вчена рада факультету, приймальна комісія, стипендіальна комісія, тощо);

- через органи студентського самоврядування;
- колективно (ініціативні групи, академічні групи, академічний потік);
- індивідуально.

4.2. Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в університеті може здійснюватися через:

- опитування;
- анкетування;
- дискусію;
- публічні виступи;
- скриньки для пропозицій;
- відкриті форуми з учасниками освітнього процесу, тощо.

4.3 Ініціювання внутрішніх стейкхолдерів до проведення опитувань здобувачі вищої освіти щодо покращення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

4.4. Участь внутрішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення та покращення якості освіти через їх співпрацю з відповідальними за певну процедуру і захід. Відповідно до процедур – перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, декан, завідувач кафедри, керівник проектної групи (гарант) з розробки освітніх програм, викладачі, куратори, керівник навчального відділу, структурні підрозділи, що забезпечують супровід освітнього процесу.

4.5. Зобов'язання адміністрації Університету забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів вищої освіти (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті університету).

4.6. Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на ректораті та вченій раді університету.

4.7. Покладання контролю над виконанням рішень ректорату та вченої ради університету щодо врахування пропозицій стейкхолдерів по удосконаленню процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти з цих питань.

4.8. Забезпечення якості освіти в університеті здійснюється з обов'язковим виконанням наступної послідовності процедур та дій:

4.8.1. Зобов'язання адміністрації Університету забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів вищої освіти (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті університету).

4.8.2. Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на ректораті та вченої раді університету.

4.8.3. Покладання контролю над виконанням рішень ректорату та вченої ради університету щодо врахування пропозицій стейкхолдерів по удосконаленню процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти з цих питань.

4.8.4. Вимірювання і аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо окремих компонентів освітньої діяльності Університету здійснюється співробітниками деканатів, кафедр, ініціативними групами внутрішніх стейкхолдерів, із залученням, при необхідності, незалежних експертів.

4.9. Виконання заходів щодо удосконалення процесів забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

4.10. Структурні підрозділи університету за відповідними напрямками діяльності повинні:

– обмінюватися інформацією щодо проблемних питань процесів забезпечення якості вищої освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з внутрішніми стейкхолдерами на рівні відповідальності (структурні підрозділи університету);

– впроваджувати пропозиції внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлювати результати їх діяльності.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення вводиться в дію з дня його затвердження наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться у порядку, ікладеному вище.

Положення розглянуто і затверджено рішенням вченої ради ХНАУ ім. В.В. Докучаєва від «26» грудня 2019 р. (протокол № 14).